

Wypis z...
...prekaza...
...Krasnowolska...
...Inna Makowka...

+
CZERWIEC Izabela

z d. Duzewske

pn. "Jolanta"

AK
W-wa

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ⁺ CZERWIEC
Isabela
z d. Olszewska

I/1. Relacja *JK. 4, s. 1-4*

I/2. Dokumenty (sensu stricte) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie *brak*

I/1 Relacja

- Relacja oprac. E. Wasnowolska, W-wa 1979, nyps, rleps, kopia, k-2, s. 1-2
- Wspomnienie oprac. przez E. Redla, 1979, nyps, rleps, kopia, k-2, s. 3-4

I/11-7 116.

^{owa}
Czerwiec Izabela, z domu Olszewska - "Jolanta"

Ur. w 1921 lub 1922 r. w majątku Nieznanowice, pow. Włoszczowa.
Zaginęła po kapitulacji Żoliborza w końcu września 1944 r. - pod
pozorem żydowskiej powierzchowności odłączona na Dworcu Zachodnim
od grupy, z którą opuszczała Warszawę. Najprawdopodobniej zastrze-
lona w podziemiach dworca.

Absolwentka Liceum Humanistycznego im. Cecylii Plater-Zyberkówny
w Warszawie, matura uzyskana w 1939 r.

W czasie okupacji uczęszczała na kursy stenografii i maszynopisania,
kontynuowała naukę jęz. francuskiego. *

W r. 1942^{3/} / data do spr. / poślubiła Henryka Czerwca, pseud. ppor.
"Jaskólski". Zmarł w 1977 r.

W konspiracji brała udział jako łączniczka w kompanii męża, później
jako komendantka sekcji łączniczek. Pseudonim: ~~księżniczka~~ "Jolanta".
Kompania ppor. "Jaskólskiego" wchodziła w skład oddziału por. "Mary-
sia" /Marianna Olszewskiego/, z III Obwodu Wola.

Na czas Powstania oddział miał koncentrację w Gorcach; 4 sierpnia
przeszedł z Woli do Kampinosu, następnie brał udział w próbach prze-
bicia się z Powązek na Stare Miasto 15.VIII i 20/21 w natarciu od-
działów leśnych pod dowództwem mjr. "Okonia" z Żoliborza ku Staremu
Miastu. Ppor. "Jaskólski" z niedobitkami ze swojego oddziału pozos-
tał na Żoliborzu, formując z nich pluton 207. Pluton walczył tam w
rejonie ul. Mickiewicza w zgrup. "Zagłowiec".

Iza Czerwiecowa przeszła cały szlak bojowy wraz kompanii pełniąc
służbę łączniczki. W chwili kapitulacji Żoliborza ppor. "Jaskólski"
w obawie o los sanitariuszek i łączniczek polecił im przyłączyć się
do ludności cywilnej i wraz nią opuścić Warszawę. Wedle relacji ko-
leżanki Izy - łączniczki Rity Godlewskiej-Tiehomirov - na peronie
Dworca Warszawa Zachodnia patrol niemiecki pod pretekstem powierzchow-
ności żydowskiej oddzielił Izę od grupy oczekującej zakadowania na
pociąg, została zabrana w podziemia dworca i odtąd wszelki ślad po

niej zaginął. Wedle tej samej relacji Iza miała przy sobie aparat fotograficzny z niewywołanymi zdjęciami z Kampinosu i Żoliborza. R. Godlewska-Tichomirow charakteryzuje Izę jako "bardzo wartościową osobę, do którego można było mieć pełne zaufanie; dzielna i odważna, nie bała się żadnych trudności".

Iza Czerwiecka - "Jolanta" jest wymieniona w książce Józefa Krzyżkowskiego - "Szymona" pt. "Konspiracja i powstanie w Kampinosie. 194 wydanej w Ludowej Spółdzielni Wydawniczej, Warszawa 1961. Znajduje się tam jej fotografia w grupie łączniczek i sanitariuszek, z adnotacją, że została po Powstaniu zamordowana /str. 307, 310 i 311/. Wielokrotnie wymieniany jest jej mąż, Henryk Czerwiec - ppor. "Jaskólski". J. Krzyżkowski pisze o oddziale por. "Marysia", że "zapisał się złotymi sławkami". Ppor. "Jaskólski" i jego kompania jest również wymieniana w książce A. Borkiewicza "Powstanie Warszawskie". Wzmianki o Izie znajdują się również w "Rapsodii Żoliborskiej" St. Podlewskiego, jak też liczne wzmianki o ppor. "Jaskólskim" i jego oddziale.

Zuzanna

Jej siostra Izy, Krystyna Kujawska, w czasie Powst. najpierw przetrzymywana w "Kampinosie" ps. "Magda". Potem w sanitariacie "Żółki", zachowała

Oprócz fotografii Izy w książce J. Krzyżkowskiego znajdują się kilka jej fotografii z okresu maturalnego i początku wojny - fotokopie w razie potrzeby zostaną udostępnione.

z życiem dr. Kujawski-kin "Bismarck" w obozie jeńców w Niechmieńcu. Adres: W.wa, Wileńska 6 ul. tel. 19-11-80.

Relację opracowała Ewa Krasnowolska, oparta została na informacjach jej/^{u blenny 4} siostry Izy, koleżanki R. Godlewskiej-Tichomirow i materiałach drukowanych j.w. Dane zebrane ^{dla} przez Komitet Redakcyjny monografii o szkole im. Cecylii Plater-Zyberkówny w Warszawie.

Ewa Krasnowolska,
IV Poprzeczna 10 m.3.
04-611 Warszawa-Anin
Tel. 12-01-19

E. Krasnowolska
W.wa 1978.

Przekazane dla Fundacji AK w Toruniu. E. Krasnowolska 6.VIII.2000.

II
1-3 118.

Ad: Czerwiecowa Izabela z d. Olszewska

Wspomnienie o uczestniczości konspiracji i Powstania Warszawskiego
Izabelli Czerwcowej z d. Olszewskiej, ps. "Jolanta" - napisał
Edward Redel, ps. "Lot", b. zastępca dowódcy plut. 207. /Odpis,
z maszynopisu w posiadaniu Komitetu Redakc. monografii szkoły im.
C. Plater-Zyberkówny w Warszawie/.

■ "Izabella była młodszą córką Olszewskich: Bolesława i Stanisławy z Czabhorowakich. Miała starszą siostrę Krystynę. Mieszkali we własnej kamienicy w Warszawie przy ul. Koszykowej 53./obok Architektury/.

Cała rodzina brała udział w Ruchu Oporu: ojciec wspierał czynnie i materialnie ruch podziemny, matka dbała, by w tych ciężkich czasach nikt głodny nie wyszedł z ich domu, córki należały do podziemia, a ich mężowie byli oficerami Armii Krajowej. W domu tym odbywały się często odprawy dowódców Zgrup. "Waligóra". Zdarzyło się kiedyś, że podczas takiej narady w innej części domu miała miejsce druga odprawa z udziałem: gen. "Bora", "Montera" i innych. Odtąd uzgadniano plany spotkań.

Od marca 1941 r. Izabella pełniła służbę w Rejonie Wola w Grupie ppłk. "Waligóry" pod dowództwem komendantki patroli sanitarnych i łączniczek mgr praw Ireny Olszewskiej, ps. "Marysiowa".

W godzinę "W" batalion, w którym była Iza wraz z mężem, ze względu na brak broni przesłany został do puszczy Kampinoskiej. Tam w "Grupie Kampinos" brała udział w walkach: Budy Zaborowskie, Leoncin Brzezówka, gdzie odznaczała się odwagą i poświęceniem. Dnia 15 sierpnia w grupie pułk. "Wiktora" została przesłana na Żoliborz do XXII Obwodu "Żywiciel". Tam brała udział w dwóch natarciach na Dworzec Gdański. Po tych natarciach została wcielona do Zgrup. "Żaglowiec" 21 pułk piechoty "Dzieci Warszawy", do plutonu 207. Warto nadmienić że w dniu 29 września w czasie natarcia czołgów i silnego ognia z

Wskaznik
Wiktora
romanski

II/4-4

pociągu pancernego wybiegła na przedpole barykady i opatrywała rannych.

Po kapitulacji Izabella wraz z sanitariuszkami "Ritą" i "Danką" opuszczała Warszawę w grupie ludności cywilnej. Na Dworcu Zachodnim została zatrzymana przez Niemców i sprowadzona do podziemi, skąd już nie wróciła. Wszelkie poszukiwania męża i rodziny nie dały wyników."

Do tego wspomnienia Edward Redel dołączył notatkę:

"Za wykazaną odwagę w walkach powstańczych podczas obrony Żoliborza" Izabela Czerwiec - "Iza", "Jola" została odznaczona Krzyżem Wałecznym. Rozkaz Dowództwa VIII Dywizji z dnia 30.IX.1944 r. "na podstawie specjalnego upoważnienia Komendanta Sił Zbrojnych w Kraju - gen. dywizji Bora-Komorowskiego".

Rozkaz był odczytany na apelu.

Edward Redel dołączył informację: por. "Maryś" - Marian Wysocki.

7. V 1979. Elżbieta Zawacka

Przekazane dla
Fundacji AK w Terminu
6. VIII 2000. Elżbieta Zawacka

Do udostępnienia fotografia przedstawiająca /1944 r./grupę sanitariuszek oraz zastępcę dowódcy plutonu 207: "Jolantę" - Izabelę Czerwiecowa, "Dankę" - Danutę Kędzierską, "Ritę" - Henrykę Godlewską, "Hanę" - Hannę Filipowicz oraz Edwarda Redla - "Lota".

Z grupy tej zginęły: Iza Czerwiecowa - j.w. oraz Hanna Filipowicz, poległa podczas przeprawy przez Wisłę w d. 30.IX.1944 r.

Elżbieta Zawacka 7

V Nazwiskowe karty informacyjne

AK
Wamawc

+ **

CZERWIEC Izabela
ps. "Jola"
sanitariuszka 207 plut.
zgrupowanie "Zagłowiec"
zginęła na Żoliborzu

Zob. Rapsodia Żoliborska
Stanisław Podlewski
JW Pax 1979

DRut 2002

str 417

CZERWIEC Jisbete